

CENTRUM
EDUKACJI NAUCZYCIELI
W GDAŃSKU

POMORSKIE GMINY
wyniki egzaminów zewnętrznych
i miejsca sprzyjające edukacji

Opracowanie: Magdalena Urbaś

Gdańsk, listopad 2021 r.

Spis treści

I. Źródła danych	4
II. Pomorskie gminy w rankingu miejsc sprzyjających edukacji	4
II.1. Pomorskie duże miasta	6
II. 2. Gminy powyżej 20 tys. i poniżej 100 tys. mieszkańców	7
II. 3. Pomorskie gminy powyżej 20 tys. i poniżej 100 tys. mieszkańców z niskimi dochodami i wyższym bezrobociem.	8
II. 4. Pomorskie gminy poniżej 20 tys. mieszkańców	8
II. 5. Pomorskie.....	11
II. 6 Pełny ranking pomorskich gmin	11
III. Wyniki egzaminów ósmoklasisty w latach 2019–2021 oraz egzaminu gimnazjalnego w roku 2019 w pomorskich gminach.....	12
IV. Możliwości dalszych analiz	16
V. Załączniki	18
V. 1. Pomorskie gminy w rankingu miejsc sprzyjających edukacji	18
V. 2. Średnie wyniki egzaminów ósmoklasisty w gminach w latach 2019–2021	30

I. Źródła danych

1. Ranking samorządów 2020 *Miejsca sprzyjające edukacji* przygotowany przez Evidence Insitute. Dostępny na stronie <http://www.evidin.pl/ranking-samorzadow/ranking-2020> [dostęp: 2.11.2021].
2. Dane powszechnie publikowane przez:
 - Centralną Komisją Egzaminacyjną – sprawozdania z wyników egzaminu ósmoklasisty oraz egzaminu gimnazjalnego,
 - Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Gdańsku – wyniki egzaminów w gminach województwa pomorskiego.

Uwzględniono wyniki egzaminów (arkusze standardowe):

- ósmoklasisty z języka polskiego, matematyki oraz języka angielskiego w latach 2019–2021,
- gimnazjalnego z języka polskiego, matematyki i języka angielskiego na poziomie podstawowym oraz rozszerzonym w roku 2019.

II. Pomorskie gminy w rankingu miejsc sprzyjających edukacji

Spośród dostępnych rankingów i zestawień obejmujących wyniki egzaminów zewnętrznych wybrano klasyfikację przygotowaną przez Evidence Insitute.

Elementem decydującym o wyborze rankingu była przyjęta metodologia. Uwzględniono w nim czynniki kontekstowe uzyskiwanych wyników egzaminów (charakterystyka gminy), a także spojrzenia na pozycję gminy pod kątem różnych miar: dostępność do edukacji przedszkolnej, przyrost wiedzy i umiejętności od ukończenia szkoły podstawowej do końca nauki w gimnazjum, zróżnicowanie wyników między uczniami w gminie. Ujęcie w perspektywie kilku lat zmniejsza wpływ niewielkich rokrocznych fluktuacji na ocenę danego samorządu.

Ranking przygotowany jest cyklicznie (2014, 2017, 2020); najnowsze dostępne aktualnie opracowanie obejmuje wyniki egzaminu gimnazjalnego 2017–2019 oraz egzaminu ósmoklasisty w roku 2019. Udostępnienie pełnego rankingu 2021 szacowane jest na początek roku 2022.

Ranking obejmuje gminy w całej Polsce z uwzględnieniem kilku miar¹:

- dobrego startu,
- nierówności
- postępu.

¹ Szczegółowy opis metodologii zastosowanej w rankingu znajduje się na stronie <https://www.evidin.pl/ranking-samorzadow/ranking-2020/>

DOBRY START² ocenia dostępność edukacji przedszkolnej oraz wyniki uczniów na egzaminach zewnętrznych kończących szkołę podstawową oraz gimnazjum. Czołowe miejsca zajmą tu gminy, w których prawie wszystkie dzieci mogą korzystać z przedszkoli, a wyniki egzaminów zewnętrznych są wyższe niż w samorządach działających w podobnym kontekście społecznym i gospodarczym.

NIERÓWNOŚCI³ porównują samorzady pod względem tego, jak zróżnicowane są wyniki egzaminów zewnętrznych. Najwyższe lokaty zajmują tu gminy, w których uczniowie mają zbliżone do siebie wyniki z egzaminu kończącego szkołę podstawową i gimnazjum. Inaczej mówiąc, są to gminy, gdzie między najlepszymi a najłabszymi uczniami różnice są mniejsze niż gdzie indziej.

POSTĘP⁴ odzwierciedla przyrost wiedzy i umiejętności uczniów między ukończeniem szkoły podstawowej a końcem nauki w gimnazjum. Jest to odpowiednik edukacyjnej wartości dodanej oszacowany dla gmin na podstawie wyników sprawdzianu szóstoklasistów oraz egzaminu gimnazjalnego. Ostateczna pozycja gminy w rankingu jest średnią z miejsc zajmowanych w poszczególnych trzech miarach.

W rankingu zestawiono gminy w kilku ujęciach: łącznie wszystkie w kraju oraz w zależności od charakterystyki gminy:

1. miasta powyżej 100 tys. mieszkańców⁵,
2. gminy powyżej 20 tys. i poniżej 100 tys. mieszkańców,
3. gminy powyżej 20 tys. i poniżej 100 tys. mieszkańców z niskimi dochodami i wyższym bezrobociem,
4. gminy poniżej 20 tys. mieszkańców,
5. gminy poniżej 20 tys. mieszkańców z niskimi dochodami i wyższym bezrobociem.

W przedstawionych tabelach w pierwszej kolumnie znajduje się pozycja gminy w rankingu ogólnopolskim.

W opracowaniu wyodrębniono pomorskie gminy z określeniem ich pozycji w poszczególnych grupach gmin. Wskazano pomorskie gminy, które znalazły się w grupie 4% gmin w kraju.

Ostatnie miejsce w ogólnopolskim zestawieniu zajmuje pomorska gmina – Starogard Gdański (gmina wiejska).

Uwaga: w zestawieniach poniższego opracowania pojawiają się różne typy gmin: wiejskie, wiejsko-miejskie, miasta. Weryfikację z jaką gminą mamy do czynienia umożliwia załącznik- w którym znajdują się oznaczenia TERYT oraz miejsca każdej z wymienionych gmin w rankingu. Oznaczenia cyfrowe gmin znajdują się na stronie:

https://eteryt.stat.gov.pl/eTeryt/rejestr_teryt/udostepnianie_danych/baza_teryt/uzytownicy_indywidualni/wyszukiwanie/wyszukiwanie.aspx?contrast=default

² Na podstawie: <http://www.evidin.pl/ranking-samorzadow/ranking-2020> [dostęp: 2.11.2021].

³ jw.

⁴ jw.

⁵ W rankingu „Miejsca sprzyjające edukacji” uwzględniono także kategorię miast powyżej 100 tys. mieszkańców z niskimi dochodami i wyższym bezrobociem, w woj. pomorskim nie ma miast spełniających te kryteria.

I.1. Pomorskie duże miasta

Miasta powyżej 100 tys. mieszkańców – 39 miast w Polsce, 2 z nich znajdują się w woj. pomorskim: Gdańsk i Gdynia.

Tabela 1. Pozycja pomorskich dużych miast w rankingu

	Postęp	Nierówności	Równy start
Gdynia	11	6	8
Gdańsk	10	3	17

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Evidence Institute

Tabela 2. Ranking miast powyżej 100 tys. mieszkańców

Ranking ⁶	Gmina	Województwo	Powiat	Dobry Start	Nierówności	Postęp
4	Kielce	ŚWIĘTOKRZYSKIE	m. Kielce	732	767	512
9	Poznań	WIELKOPOLSKIE	m. Poznań	2209	366	605
10	Bielsko-Biała	ŚLĄSKIE	m. Bielsko-Biała	1698	1096	490
12	Olsztyn	WARMIŃSKO–MAZURSKIE	m. Olsztyn	1407	910	1091
13	Tychy	ŚLĄSKIE	m. Tychy	1953	593	864
15	Szczecin	ZACHODNIOPOMORSKIE	m. Szczecin	2110	716	801
16	Gdynia	POMORSKIE	m. Gdynia	1874	732	1052
17	Koszalin	ZACHODNIOPOMORSKIE	m. Koszalin	1171	1262	1263
19	Częstochowa	ŚLĄSKIE	m. Częstochowa	1806	819	1146
20	Gliwice	ŚLĄSKIE	m. Gliwice	1982	1346	468
21	Gdańsk	POMORSKIE	m. Gdańsk	2230	607	984
22	Sosnowiec	ŚLĄSKIE	m. Sosnowiec	1983	1006	1085
24	Dąbrowa Górnicza	ŚLĄSKIE	m. Dąbrowa Górnicza	2031	842	1267
27	Kalisz	WIELKOPOLSKIE	m. Kalisz	1726	1549	955
28	Katowice	ŚLĄSKIE	m. Katowice	2152	1136	974
30	Chorzów	ŚLĄSKIE	m. Chorzów	2185	1707	377
33	Elbląg	WARMIŃSKO–MAZURSKIE	m. Elbląg	1476	1198	1898
34	Bytom	ŚLĄSKIE	m. Bytom	2372	1038	1549

⁶ Pozycja w ogólnopolskim rankingu gmin „Miejsca sprzyjające edukacji”.

36	Ruda Śląska	ŚLĄSKIE	m. Ruda Śląska	2462	661	1933
37	Zabrze	ŚLĄSKIE	m. Zabrze	2383	1561	1389
39	Rybnik	ŚLĄSKIE	m. Rybnik	2274	1754	1743

Źródło: Evidence Institute

II. 2. Gminy powyżej 20 tys. i poniżej 100 tys. mieszkańców

Grupa obejmuje 303 gminy z całej Polski, w woj. Pomorskim – 20 gmin.

W 4-procentach gmin o najniższej pozycji w rankingu ogólnopolskim (12 gmin) znalazły się gminy: **Wejherowo oraz Tczew.**

Tabela 3. Pomorskie gminy powyżej 20 tys. i poniżej 100 tys. mieszkańców

Ranking	Gmina	Powiat	Dobry Start	Nierówność	Postęp
48	Kościerzyna	kościerski	273	1800	80
57	Sopot	m. Sopot	572	415	1424
123	Pruszcz Gdański	gdański	1010	1862	416
137	Reda	wejherowski	802	942	1663
146	Chojnice	chojnicki	925	1336	1249
162	Malbork	malborski	966	1756	927
200	Czersk	chojnicki	1957	1399	916
203	Starogard Gdański	starogardzki	2020	1622	643
209	Pruszcz Gdański	gdański	695	1784	1866
210	Rumia	wejherowski	1227	2163	966
225	Bytów	bytowski	637	2231	1717
239	Kartuzy	kartuski	1644	1695	1380
242	Wejherowo	wejherowski	2058	1285	1415
258	Żukowo	kartuski	1956	1442	1626
261	Kwidzyn	kwidzyński	857	2108	2111
273	Puck	pucki	2438	659	2215
280	Lębork	łęborski	1740	2305	1457
288	Słupsk	m. Słupsk	1828	1984	1970
300	Wejherowo	wejherowski	2429	1768	2350
301	Tczew	tczewski	2079	2438	2062

II. 3. Pomorskie gminy powyżej 20 tys. i poniżej 100 tys. mieszkańców z niskimi dochodami i wyższym bezrobociem

Grupa obejmuje 101 gmin w Polsce, 6 w woj. pomorskim.

Jedna z pomorskich gmin znalazła się w pierwszej pięćdziesiątce polskich gmin.

Tabela 4. Pomorskie gminy powyżej 20 tys. i poniżej 100 tys. mieszkańców z niskimi dochodami i wyższym bezrobociem

Ranking	Gmina	Powiat	Dobry Start	Nierówności	Postęp
14	Kościerzyna	kościerski	273	1800	80
57	Chojnice	chojnicki	925	1336	1249
64	Malbork	malborski	966	1756	927
74	Czersk	chojnicki	1957	1399	916
81	Bytów	bytowski	637	2231	1717
94	Lębork	łęborski	1740	2305	1457

II. 4. Pomorskie gminy poniżej 20 tys. mieszkańców

W tej grupie znajdują się prawie wszystkie pomorskie gminy (101 ze 123 branych pod uwagę gmin). W całej Polsce grupa obejmuje 2132 gminy (z łącznej liczby 2473).

Ostatnie miejsce w ogólnopolskim rankingu zajmuje pomorska gmina – **Starogard Gdański**.

W grupie 4% gmin plasujących się na najniższych miejscach w rankingu (85 gmin w całej Polsce) znalazły się: **Ustka, Sztum, Pszczółki, Kobylnica, Dzierżoń, Trąbki Wielkie, Debrzno, Stary Targ, Luzino, Starogard Gdański**.

Tabela 5. Pomorskie gminy poniżej 20 tys. mieszkańców

Ranking	Gmina	Powiat	Dobry Start	Nierówności	Postęp
66	Sztutowo	nowodworski	501	681	51
73	Parchowo	bytowski	791	408	100
202	Dębica Kaszubska	słupski	922	197	809
234	Karsin	kościerski	753	1218	71
267	Jastarnia	pucki	927	1089	165
296	Osiek	starogardzki	1723	328	214
318	Skórcz	starogardzki	577	1591	137
322	Tuchomie	bytowski	575	657	1079
335	Łeba	łęborski	127	1316	898
341	Puck	pucki	156	2155	43
348	Borzytuchom	bytowski	548	1051	780
354	Stężyca	kartuski	1439	389	571
361	Studzienice	bytowski	241	1660	520
367	Lipusz	kościerski	339	1840	253
371	Stegna	nowodworski	1130	801	508
393	Koczała	człuchowski	1149	683	654
556	Sulęczyno	kartuski	2000	619	219
597	Kaliska	starogardzki	1650	990	270

661	Kolbudy	gdański	207	2321	498
696	Ostaszewo	nowodworski	2091	182	818
750	Hel	pucki	331	1600	1279
795	Czarna Woda	starogardzki	212	2082	1006
799	Smółdzino	słupski	1937	1076	295
801	Trzebielino	bytowski	1497	260	1553
811	Krynica Morska	nowodworski	777	2314	234
834	Stara Kiszewa	kościerski	2039	886	441
843	Lipnica	bytowski	1192	1844	334
843	Stare Pole	malborski	1572	527	1271
847	Sadlinki	kwidzyński	1521	1298	568
902	Człuchów	człuchowski	292	2429	746
942	Kosakowo	pucki	988	158	2413
950	Nowy Dwór Gd.	nowodworski	1928	358	1288
966	Zblewo	starogardzki	2017	747	834
968	Osieczna	starogardzki	1593	1073	934
1032	Rzeczenica	człuchowski	1170	2142	404
1128	Krokowa	pucki	2367	161	1392
1145	Dziemiany	kościerski	1132	2350	464
1148	Lubichowo	starogardzki	1986	828	1134
1188	Prabuty	kwidzyński	2023	664	1324
1219	Damnica	słupski	2224	934	897
1227	Kościierzyna	kościerski	2191	534	1340
1233	Konarzyny	chojnicki	867	922	2283
1240	Czarne	człuchowski	2119	835	1128
1326	Chmielno	kartuski	1694	901	1630
1349	Somonino	kartuski	2006	770	1484
1363	Skarszewy	starogardzki	2239	690	1351
1366	Smętowo Graniczne	starogardzki	1781	1342	1160
1408	Kępice	słupski	1538	1864	961
1411	Ustka	słupski	2472	381	1513
1413	Stary Dzierzgoń	sztumski	2186	30	2151
1434	Miastko	bytowski	1622	1941	838
1453	Brusy	chojnicki	1287	1575	1570
1460	Nowa Wieś Lęborska	lęborski	2313	190	1938
1479	Miłoradz	malborski	1269	1842	1358
1482	Choczewo	wejherowski	1970	654	1846
1484	Pelplin	tczewski	2335	457	1679
1518	Wicko	lęborski	2084	1109	1328
1534	Gniewino	wejherowski	2440	831	1274
1553	Nowa Karczma	kościerski	2175	756	1650
1560	Chojnice	chojnicki	2413	216	1959
1562	Bobowo	starogardzki	1125	2179	1285

1580	Przodkowo	kartuski	2397	845	1368
1622	Suchy Dąb	gdański	2120	206	2364
1635	Sierakowice	kartuski	2344	335	2024
1649	Główczyce	słupski	2444	526	1758
1681	Cewice	łęborski	2176	433	2175
1685	Nowy Staw	malborski	2339	327	2135
1693	Władysławowo	pucki	2059	332	2434
1703	Potęgowo	słupski	2029	2059	757
1713	Skórcz	starogardzki	2461	43	2357
1717	Morzeszczyn	tczewski	2386	267	2213
1719	Gardeja	kwidzyński	2370	220	2278
1735	Kwidzyn	kwidzyński	2267	483	2157
1745	Liniewo	kościerski	2153	2262	509
1763	Łęczycze	wejherowski	2255	795	1903
1776	Tczew	tczewski	2463	604	1926
1783	Cedry Wielkie	gdański	2346	1033	1636
1798	Linia	wejherowski	2305	878	1879
1832	Ryjewo	kwidzyński	1113	2389	1648
1840	Słupsk	słupski	2040	1633	1503
1856	Przechlewo	człuchowski	1880	1676	1672
1866	Malbork	malborski	2464	360	2432
1951	Szemud	wejherowski	2158	1766	1619
1952	Mikołajki Pomorskie	sztumski	1989	1437	2118
1961	Człuchów	człuchowski	2410	1075	2092
1963	Lichnowy	malborski	2423	885	2295
1999	Kończygłowy	bytowski	2024	2241	1451
2007	Czarna Dąbrówka	bytowski	1959	2009	1803
2036	Przywidz	gdański	1955	2384	1596
2040	Gniew	tczewski	2435	1146	2365
2041	Subkowy	tczewski	2314	1304	2331
2053	Ustka	słupski	1326	2360	2366
2060	Sztum	sztumski	2306	1728	2051
2068	Pszczółki	gdański	2328	1588	2252
2071	Kobylnica	słupski	2266	1974	1937
2073	Dziergoń	sztumski	2097	1751	2345
2109	Trąbki Wielkie	gdański	2378	2269	1955
2117	Debrzno	człuchowski	2348	2400	2016
2121	Stary Targ	sztumski	2416	1954	2427
2123	Luzino	wejherowski	2358	2084	2394
2132	Starogard Gdański	starogardzki	2468	2260	2415

II. 5. Pomorskie gminy poniżej 20 tys. mieszkańców z niskimi dochodami i wyższym bezrobociem

Grupa obejmuje 601 gmin w Polsce, w woj. pomorskim – 10.

W grupie 4% gmin zajmujących najniższe miejsca w rankingu gmin w całej Polsce znalazły się **Dzierzgoń i Stary Targ**.

Tabela 6. Pomorskie gminy poniżej 20 tys. mieszkańców z niskimi dochodami i wyższym bezrobociem

Ranking	Gmina	Powiat	Dobry Start	Nierówności	Postęp
103	Borzytuchom	bytowski	548	1051	780
184	Kaliska	starogardzki	1650	990	270
286	Osieczna	starogardzki	1593	1073	934
406	Stary Dzierzgoń	sztumski	2186	30	2151
420	Brusy	chojnicki	1287	1575	1570
518	Ryjewo	kwidzyński	1113	2389	1648
552	Lichnowy	malborski	2423	885	2295
569	Czarna Dąbrówka	bytowski	1959	2009	1803
585	Dzierzgoń	sztumski	2097	1751	2345
597	Stary Targ	sztumski	2416	1954	2427

II. 6 Pełny ranking pomorskich gmin

Pełny ranking obejmuje 2473 gminy w Polsce, w województwie pomorskim – 123.

Pomorskie gminy, które zajęły 12 ostatnich miejsc w co najmniej 2 kategoriach, przedstawiono w tabeli 7.

Tabela 7. Wybrane pomorskie gminy w rankingu

Ranking	Gmina	TERYT	Powiat	Dobry Start	Nierówności	Postęp
2446	Wejherowo	221510	wejherowski	2429	1768	2350
1994	Skórcz	221310	starogardzki	2461	43	2357
2368	Gniew	221402	tczewski	2435	1146	2365
2386	Ustka	221201	słupski	1326	2360	2366
2473	Starogard Gdański	221312	starogardzki	2468	2260	2415
2462	Stary Targ	221604	sztumski	2416	1954	2427
2174	Malbork	220904	malborski	2464	360	2432

Wszystkie pomorskie gminy uszeregowane wg miejsc w rankingu wedle poszczególnych miar zebrano w tabelach w załączniku nr 1.

III. Wyniki egzaminów ósmoklasisty w latach 2019–2021 oraz egzaminu gimnazjalnego w roku 2019 w pomorskich gminach

Punktem wyjścia jest porównanie średnich wyników egzaminów uzyskiwanych przez uczniów w województwie pomorskim ze średnimi wynikami w kraju.

Średnie wyniki uczniów w szkołach województwa pomorskiego, z wyjątkiem egzaminu z języka angielskiego w roku 2020⁷, są konsekwentnie niższe od średnich wyników krajowych. Różnice w latach 2019–2021 wynosiły od 1 do 2 punktów procentowych.

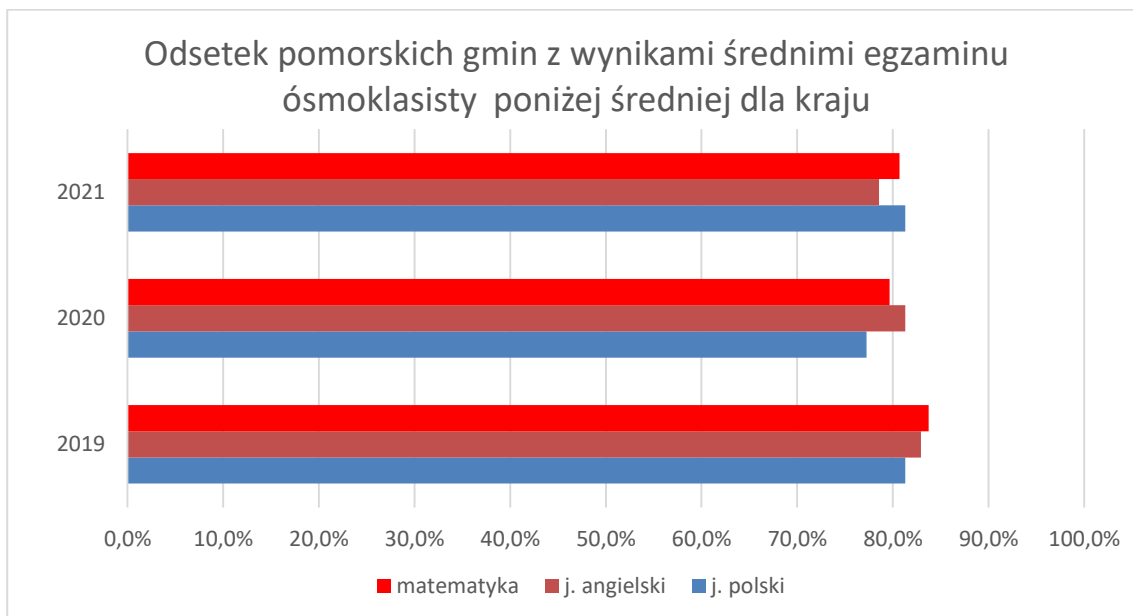
Kolejne porównania mogą dotyczyć poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego.

Udostępniane publicznie przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Gdańsku dane pozwalają na porównania na poziomie zarówno powiatu, jak i gmin. Najdokładniejszy obraz zróżnicowania uzyskujemy, operując na płaszczyźnie gminy.

W zdecydowanej większości pomorskich gmin uzyskiwane średnie wyniki są niższe od wartości średnich dla kraju.

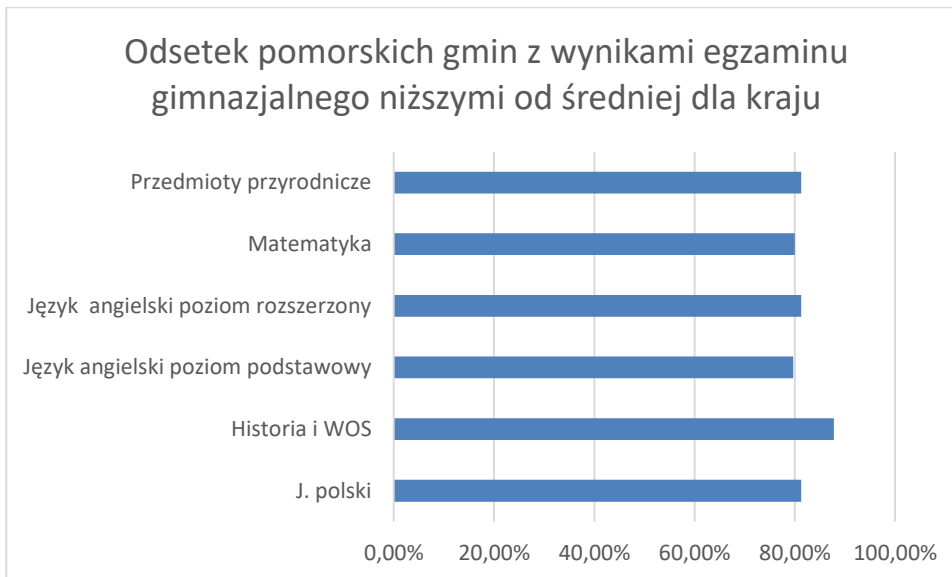
Na wykresie przedstawiono odsetek pomorskich gmin, w których średni wynik egzaminu ósmoklasisty w latach 2019–2021 był niższy od średnich wartości dla kraju (rysunek 1).

Podobny obraz (rysunek 2) wyłania się z porównania rezultatów ostatniego egzaminu gimnazjalnego (rok 2019). Prawidłowość taka dotyczy egzaminu z języka polskiego, matematyki i języka angielskiego (rysunek 2).

Rysunek 1. Odsetek pomorskich gmin o niższym od średniej w kraju wyniku egzaminu ósmoklasisty

⁷ Nie wzięto pod uwagę innych języków obcych nowożytnych.

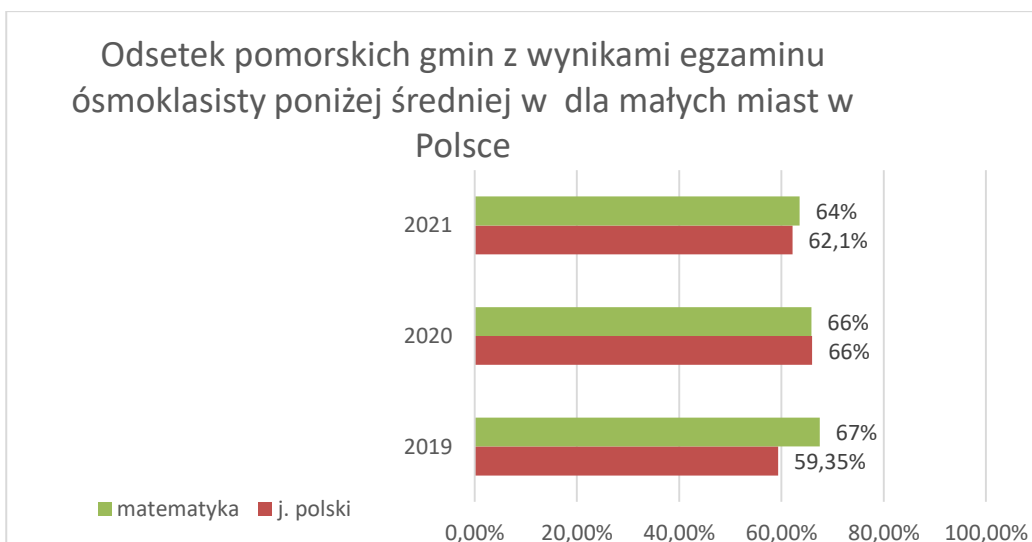

Rysunek 2. Odsetek pomorskich gmin, które uzyskały średni wynik egzaminu gimnazjalnego, znajduje się poniżej średniej wartości dla kraju

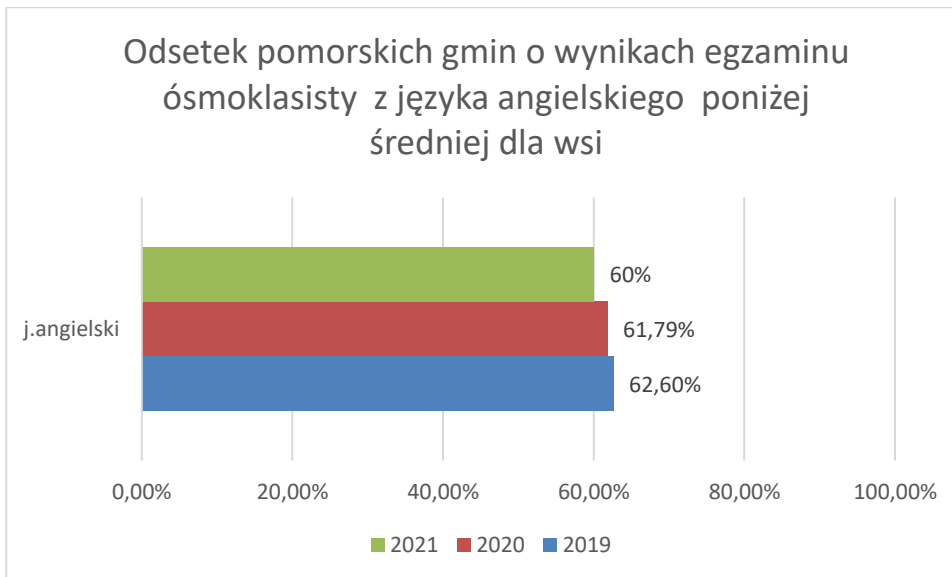
Wyniki egzaminów uzyskiwanych przed uczniami w Polsce są zróżnicowane m.in. ze względu na lokalizację szkoły. Średnie wyniki uczniów, których szkoły położone są we wsiach i w małych (do 20 tys. mieszkańców) miastach, są niższe od wyników uczniów uczęszczających do szkół w większych miastach. W przypadku egzaminu z matematyki i języka polskiego najniższe wartości występują w przypadku szkół położonych w małych miastach. Natomiast w wypadku egzaminu z języka angielskiego równie niskie wyniki uzyskiwane są przez wiejskie szkoły, bywają one także niższe od tych osiąganych w małych miastach. Prawidłowość taka dotyczyła zarówno egzaminów ósmoklasisty w latach 2019–2021, jak i egzaminu gimnazjalnego w roku 2019.

Porównano wyniki średnie egzaminów w pomorskich gminach ze średnimi wartościami dla szkół położonych w małych miastach (matematyka i język polski) lub we wsiach (język angielski).

Dla większości pomorskich gmin średni wynik był niższy od średniego wyniku dla szkół położonych w małych miastach (rysunek 3) i we wsiach (rysunek 4).

Rysunek 3. Odsetek pomorskich gmin, w których średni wynik egzaminu ósmoklasisty znajduje się poniżej średniej dla miast do 20 tys. mieszkańców

Rysunek 3. Odsetek pomorskich gmin, w których średni wynik egzaminu ósmoklasisty z języka angielskiego znajduje się poniżej średniej dla wsi

Gminy do 20 tys. mieszkańców są brane pod uwagę w rankingu, to 86,21% gmin w Polsce oraz 82,11% w pomorskim.

Ostatni egzamin gimnazjalny odbył się w roku 2019. Obejmował on, podobnie jak egzamin ósmoklasisty, umiejętności uczniów z języka polskiego, matematyki i języka obcego nowożytnego oraz z przedmiotów przyrodniczych, historii i WOS-u. Informacje o umiejętnościach uczniów w zakresie przedmiotów przyrodniczych, historii i WOS-u pochodzą z roku 2019. I jest to ostatni rok, z którego dysponujemy danymi o umiejętnościach uczniów z ww. przedmiotów. Egzamin ósmoklasisty w latach 2019–2021 nie obejmowały już tych przedmiotów. Zatem wyniki egzaminu gimnazjalnego z roku 2019 są ostatnią dostępną informacją o umiejętnościach pomorskich uczniów w obrębie historii i WOS-u oraz przedmiotów przyrodniczych.

Planowane pierwotnie wprowadzanie przedmiotów do wyboru (przedmioty przyrodnicze oraz historia) na egzaminie ósmoklasisty zostało odroczone z powodu pandemii.

Spośród pomorskich gmin wyodrębniono te, które znalazły się w grupie 4% gmin w Polsce o najniższych średnich wynikach. W roku 2021 jest to 6 pomorskich gmin, a w latach 2019 i 2020 po 5 gmin. Wykaz obejmuje egzamin ósmoklasisty (tabela 8) i ostatni egzamin gimnazjalny (tabela 9).

Tabela 8. Pomorskie gminy o najniższym średnim wyniku egzaminu ósmoklasisty

Rok	Język polski	Matematyka	Język angielski
2019	Starogard Gdański Gm	Skórcz Gm	Osieczna Gm
	Suchy Dąb Gm	Suchy Dąb Gm	Morzeszczyn Gm
	Debrzno M-Gm	Stare Pole Gm	Liniewo Gm
	Malbork Gm	Ostaszewo Gm	Skórcz Gm
	Nowy Dwór Gdański M-Gm	Nowa Wieś Lęborska Gm	Malbork Gm
2020	Skórcz M	Lichnowy Gm	Morzeszczyn Gm
	Gniewino Gm	Debrzno M-Gm	Czarna Dąbrówka Gm
	Debrzno M-Gm	Skórcz Gm	Nowa Karczma Gm
	Stary Dzierzgoń Gm	Skórcz M	Trzebielino Gm
	Choczewo Gm	Nowy Staw M-Gm	Debrzno M-Gm
2021	Gniewino Gmina wiejska	Stary Targ Gmina wiejska	Stary Targ Gmina wiejska
	Stary Targ Gmina wiejska	Czarne Obszar wiejski	Czarne Obszar wiejski
	Smętowo Graniczne Gmina wiejska	Konarzyny Gmina wiejska	Konarzyny Gmina wiejska
	Luzino Gmina wiejska	Debrzno Obszar wiejski	Debrzno Obszar wiejski
	Konarzyny Gmina wiejska	Mikołajki Pomorskie Gmina wiejska	Mikołajki Pomorskie Gmina wiejska
	Czersk Obszar wiejski	Gniew Obszar wiejski	Gniew Obszar wiejski

Tabela 9. Pomorskie gminy o najniższym średnim wyniku egzaminu gimnazjalnego

Rok	Język polski	Historia i WOS	Matematyka	Przedmioty przyrodnicze	Język angielski – poziom podstawowy	Język angielski – poziom rozszerzony
2019	Malbork Gm	Malbork Gm	Malbork Gm	Malbork Gm	Ostaszewo Gm	Ostaszewo Gm
	Stary Targ Gm	Stary Dzierzgoń Gm	Suchy Dąb Gm	Lichnowy Gm	Osieczna Gm	„Stary Dzierzgoń Gm”
	Stary Dzierzgoń Gm	Trzebielino Gm	Stary Targ Gm	Stary Dzierzgoń Gm	Lichnowy Gm	„Stary Dzierzgoń Gm”
	Ostaszewo Gm	Lichnowy Gm	Ostaszewo Gm	Skórcz Gm	"Stary Dzierzgoń Gm"	Nowa Karczma Gm
	Lichnowy Gm	Skórcz Gm	Lichnowy Gm	Cewice Gm	Gm"	Lichnowy Gm
					Skórcz Gm	Morzeszczyn Gm

IV. Możliwości dalszych analiz

Analizom wyników egzaminów zewnętrznych zawsze powinna towarzyszyć świadomość uwarunkowań, które wpływają na uzyskiwane przez uczniów efektów na egzaminach zewnętrznych. Dzięki zastosowaniu wskaźników EWD możliwe było analizowanie efektywności nauczania w gimnazjach; ostatnie udostępniane publicznie wskaźniki EWD obejmowały okres trzyletni: 2015–2017. Aktualnie wskaźniki EWD są jedynie dostępne dla szkół ponadpodstawowych. A zatem analizując wyniki egzaminów ósmoklasisty, im uboższym jest zasób środków, tym większa jest rola świadomości czynników wpływających na osiągnięte przez uczniów rezultaty.

Czynniki kontekstowe osiągnięć uczniów były przedmiotem wielu analiz i rozważań, publikowano również prace badawcze na ten temat. Pozaszkolne i szkolne uwarunkowania osiągnięć edukacyjnych uczniów doczekały się opracowań badawczych, w tym badań przeprowadzanych w Polsce.

W grupie pozaszkolnych czynników wpływających na poziom osiągnięć uczniów, największe znaczenie mają czynniki indywidualne, w tym status społeczno-ekonomiczny rodziny ucznia (opisywany wskaźnikami zasobności gospodarstwa domowego, wykształcenia rodziców, prestiżu wykonywanego przez nich zawodu) i powiązane z nim aspiracje edukacyjne rodziców względem wykształcenia dzieci (Występuje istotny związek wykształcenia rodziców z osiągnięciami edukacyjnymi uczniów. Innym czynnikiem indywidualnym jest inteligencja uczniów (mierzona standardowym testem Ravena)⁸.

Analiza wpływu zamożności gminy, poziomu bezrobocia, wydatków na oświatę nie doprowadziła do jednoznacznych wniosków, z pewnością jednak ich oddziaływanie jest słabsze⁹.

Czy jednak to, co dzieje się w samej szkole, ma wpływ na wyniki i osiągnięcia edukacyjne uczniów? A jeśli tak, to które z czynników taki wpływ mają? Jakie są szkolne uwarunkowania osiągnięć edukacyjnych uczniów? Co działa, a co nie działa? Propozycje odpowiedzi na te pytania znajdują się w publikacji będącej efektem badania podłużnego, przeprowadzonego przez Instytut badań edukacyjnych, nad efektywnością nauczania w klasach IV–VI szkoły podstawowej.

Pytania dotyczyły prac domowych, informacji zwrotnej udzielanej uczniom, samooceny uczniów, działań wspierających ich kreatywność i twórczość, znaczenia wielkości klasy.

Efekty tego badania mogą być istotną pomocą i przyczynkiem do refleksji na poziomie poszczególnych szkół oraz autorefleksji nauczycieli, dotyczących np. wspierania twórczości i kreatywności (uczniowie kreatywni charakteryzują się wyższymi osiągnięciami edukacyjnymi) uczniów w szkołach, udzielania im informacji zwrotnej itd.

Możliwe dalsze analizy szczegółowe

Analiza pozycji pomorskich gmin w kolejnym rankingu *Miejsca sprzyjające edukacji* (ewentualne zmiany w pozycji i położeniu gmin) – planowane upublicznienie rankingu 2021: początek roku 2022.

Określenie i porównanie odsetka uczniów w gminach, w których wyniki egzaminów sytuują się w grupie zagrożonej wykluczeniem społecznym (11% najniższych wyników – 1 i 2 stanin) oraz w grupie najwyższych wyników (11% najwyższych wyników – 8 i 9 stanin) wraz z tendencjami w latach (wymagany dostęp do dodatkowych danych Okręgowej Komisji Edukacyjnej, nieopublikowanych).

W zakresie działań gmin i szkół możliwe i celowe są diagnozy w zakresie występowania czynników pozaszkolnych oraz szkolnych wpływających na wyniki uzyskiwane przez uczniów: status społeczno-ekonomiczny rodzin uczniów (w szczególności poziom wykształcenia rodziców) oraz analiza czynników zależnych od szkoły.

⁸ R. Dolata i inni, Szkolne pytania Wyniki badań nad efektywnością nauczania w klasach IV–VI, Warszawa 2015.

⁹ jw.

Przedmiotem kolejnych analiz może być udzielanie w szkołach wsparcia uczniom, którzy pochodzą z rodzin o niskim statusie społeczno-ekonomicznym.

W podsumowaniu warto pokreślić, że wyniki egzaminów osiągnięte w latach 2020 i 2021 były uzyskiwane w nietypowych warunkach. Edukacja zdalna i hybrydowa występowała w różnej intensywności i zasięgu nie tylko Polsce, lecz także w wielu krajach na świecie. Z wyników międzynarodowych opracowań wiemy, iż nauczyciele na całym świecie odnotowywali negatywny wpływ tej zmiany na osiągnięcia poznawcze uczniów. McKinsey Teacher Sentiment Survey – badanie ankietowe przeprowadzone wśród nauczycieli z 8 krajów (nie było wśród nich Polski) w roku 2020¹⁰ – przybliży efekty edukacji zdalnej w warunkach pandemii.

*Kontakt do autorki: Magdalena Urbaś
magdalena.urbas@cen.gda.pl
tel. 58 34 04 122*

¹⁰ Więcej informacji o wynikach tego badania - <https://www.mckinsey.com/industries/public-and-social-sector/our-insights/teacher-survey-learning-loss-is-global-and-significant>.

V. Załączniki

V. 1. Pomorskie gminy w rankingu miejsc sprzyjających edukacji

W tabelach uszeregowano pomorskie gminy wedle:

- pozycji w rankingu ogólnopolskim,
- uszeregowane wg miar: postęp; dobry start, nierówności.

Tabela 1. Pomorskie gminy w rankingu ogólnopolskim

Ranking	Gmina	Teryt ¹¹	Powiat	Dobry Start	Nierówności	Postęp
85	Sztutowo	221005	nowodworski	501	681	51
93	Parchowo	220107	bytowski	791	408	100
245	Dębica Kaszubska	221203	słupski	922	197	809
283	Karsin	220603	kościerski	753	1218	71
315	Kościerzyna	220601	kościerski	273	1800	80
320	Jastarnia	221102	pucki	927	1089	165
351	Osiek	221308	starogardzki	1723	328	214
374	Skórcz	221302	starogardzki	577	1591	137
379	Tuchomie	220110	bytowski	575	657	1079
393	Łeba	220802	łęborski	127	1316	898
401	Puck	221103	pucki	156	2155	43
408	Borzytuchom	220101	bytowski	548	1051	780
415	Stężycza	220506	kartuski	1439	389	571
419	Sopot	226401	m. Sopot	572	415	1424
423	Studzienice	220108	bytowski	241	1660	520
430	Lipusz	220606	kościerski	339	1840	253
434	Stegna	221004	nowodworski	1130	801	508
459	Koczała	220305	człuchowski	1149	683	654
660	Sulęcyno	220507	kartuski	2000	619	219
705	Kaliska	221305	starogardzki	1650	990	270
777	Kolbudy	220403	gdański	207	2321	498
814	Ostaszewo	221003	nowodworski	2091	182	818
875	Hel	221101	pucki	331	1600	1279
918	Pruszcz Gdański	220401	gdański	1010	1862	416
929	Czarna Woda	221301	starogardzki	212	2082	1006
936	Smołdzino	221209	słupski	1937	1076	295
939	Trzebielino	220109	bytowski	1497	260	1553
950	Krynica Morska	221001	nowodworski	777	2314	234
975	Stara Kiszewa	220608	kościerski	2039	886	441

¹¹ Oznaczenie cyfrowe jednostki samorządu terytorialnego wg rejestru

https://eteryt.stat.gov.pl/eTeryt/rejestr_teryt/ogolna_charakterystyka_systemow_rejestru/ogolna_charakterystyka_systemow_rejestru.aspx?contrast=default

984	Lipnica	220105	bytowski	1192	1844	334
984	Stare Pole	220908	malborski	1572	527	1271
992	Sadlinki	220706	kwidzyński	1521	1298	568
1009	Reda	221501	wejherowski	802	942	1663
1056	Człuchów	220301	człuchowski	292	2429	746
1079	Chojnice	220201	chojnicki	925	1336	1249
1109	Kosakowo	221105	pucki	988	158	2413
1118	Nowy Dwór Gdański	221002	nowodworski	1928	358	1288
1138	Zblewo	221313	starogardzki	2017	747	834
1141	Osieczna	221307	starogardzki	1593	1073	934
1168	Malbork	220901	malborski	966	1756	927
1173	Gdynia	226201	m. Gdynia	1874	732	1052
1216	Rzecenica	220307	człuchowski	1170	2142	404
1280	Gdańsk	226101	m. Gdańsk	2230	607	984
1327	Krokowa	221106	pucki	2367	161	1392
1346	Dziemiany	220602	kościerski	1132	2350	464
1349	Lubichowo	221306	starogardzki	1986	828	1134
1396	Prabuty	220704	kwidzyński	2023	664	1324
1430	Damnica	221202	śłupski	2224	934	897
1438	Kościierzyna	220604	kościerski	2191	534	1340
1445	Konarzyny	220205	chojnicki	867	922	2283
1455	Czarne	220302	człuchowski	2119	835	1128
1549	Chmielno	220501	kartuski	1694	901	1630
1574	Somonino	220505	kartuski	2006	770	1484
1585	Czersk	220204	chojnicki	1957	1399	916
1594	Skarszewy	221309	starogardzki	2239	690	1351
1598	Smętowo Graniczne	221311	starogardzki	1781	1342	1160
1602	Starogard Gdański	221303	starogardzki	2020	1622	643
1640	Pruszcz Gdański	220404	gdański	695	1784	1866
1645	Rumia	221502	wejherowski	1227	2163	966
1649	Kępice	221205	śłupski	1538	1864	961
1652	Ustka	221210	śłupski	2472	381	1513
1654	Stary Dzierżgoń	221603	sztumski	2186	30	2151
1676	Miastko	220106	bytowski	1622	1941	838
1699	Brusy	220202	chojnicki	1287	1575	1570
1707	Nowa Wieś Lęborska	220804	lęborski	2313	190	1938
1727	Miłoradz	220906	malborski	1269	1842	1358
1730	Choczewo	221504	wejherowski	1970	654	1846
1732	Pelplin	221404	tczewski	2335	457	1679
1770	Wicko	220805	lęborski	2084	1109	1328
1789	Gniewino	221505	wejherowski	2440	831	1274
1810	Nowa Karczma	220607	kościerski	2175	756	1650
1814	Bytów	220102	bytowski	637	2231	1717
1818	Chojnice	220203	chojnicki	2413	216	1959
1820	Bobowo	221304	starogardzki	1125	2179	1285

1842	Przodkowo	220503	kartuski	2397	845	1368
1892	Suchy Dąb	220407	gdański	2120	206	2364
1905	Sierakowice	220504	kartuski	2344	335	2024
1918	Kartuzy	220502	kartuski	1644	1695	1380
1921	Główczyce	221204	słupski	2444	526	1758
1942	Wejherowo	221503	wejherowski	2058	1285	1415
1959	Cewice	220803	łęborski	2176	433	2175
1964	Nowy Staw	220907	malborski	2339	327	2135
1973	Władysławowo	221104	pucki	2059	332	2434
1983	Potęgowo	221207	słupski	2029	2059	757
1994	Skórcz	221310	starogardzki	2461	43	2357
1999	Morzeszczyn	221403	tczewski	2386	267	2213
2001	Gardeja	220702	kwidzyński	2370	220	2278
2019	Kwidzyn	220703	kwidzyński	2267	483	2157
2031	Liniewo	220605	kościernicki	2153	2262	509
2050	Łęczycze	221508	wejherowski	2255	795	1903
2066	Tczew	221406	tczewski	2463	604	1926
2074	Cedry Wielkie	220402	gdański	2346	1033	1636
2077	Żukowo	220508	kartuski	1956	1442	1626
2094	Linia	221506	wejherowski	2305	878	1879
2099	Kwidzyn	220701	kwidzyński	857	2108	2111
2133	Ryjewo	220705	kwidzyński	1113	2389	1648
2143	Słupsk	221208	słupski	2040	1633	1503
2163	Przechlewo	220306	człuchowski	1880	1676	1672
2174	Malbork	220904	malborski	2464	360	2432
2193	Puck	221107	pucki	2438	659	2215
2255	Lębork	220801	łęborski	1740	2305	1457
2270	Szemud	221509	wejherowski	2158	1766	1619
2272	Mikołajki Pomorskie	221602	sztumski	1989	1437	2118
2282	Człuchów	220303	człuchowski	2410	1075	2092
2285	Lichnowy	220903	malborski	2423	885	2295
2323	Kołczygłowy	220104	bytowski	2024	2241	1451
2332	Czarna Dąbrówka	220103	bytowski	1959	2009	1803
2335	Słupsk	226301	m. Słupsk	1828	1984	1970
2364	Przywidz	220405	gdański	1955	2384	1596
2368	Gniew	221402	tczewski	2435	1146	2365
2369	Subkowy	221405	tczewski	2314	1304	2331
2386	Ustka	221201	słupski	1326	2360	2366
2394	Sztum	221605	sztumski	2306	1728	2051
2402	Pszczółki	220406	gdański	2328	1588	2252
2405	Kobylnica	221206	słupski	2266	1974	1937
2409	Dzierżgoń	221601	sztumski	2097	1751	2345
2446	Wejherowo	221510	wejherowski	2429	1768	2350
2448	Tczew	221401	tczewski	2079	2438	2062
2449	Trąbki Wielkie	220408	gdański	2378	2269	1955

2457	Debrzno	220304	człuchowski	2348	2400	2016
2462	Stary Targ	221604	sztumski	2416	1954	2427
2464	Luzino	221507	wejherowski	2358	2084	2394
2473	Starogard Gdański	221312	starogardzki	2468	2260	2415

Tabela 2. Gminy uszeregowane wg miary postęp

Ranking	Gmina	Teryt	Powiat	Dobry Start	Nierówności	Postęp
401	Puck	221103	pucki	156	2155	43
85	Sztutowo	221005	nowodworski	501	681	51
283	Karsin	220603	kościerski	753	1218	71
315	Kościerzyna	220601	kościerski	273	1800	80
93	Parchowo	220107	bytowski	791	408	100
374	Skórcz	221302	starogardzki	577	1591	137
320	Jastarnia	221102	pucki	927	1089	165
351	Osiek	221308	starogardzki	1723	328	214
660	Sulęczyno	220507	kartuski	2000	619	219
950	Krynica Morska	221001	nowodworski	777	2314	234
430	Lipusz	220606	kościerski	339	1840	253
705	Kaliska	221305	starogardzki	1650	990	270
936	Smołdzino	221209	słupski	1937	1076	295
984	Lipnica	220105	bytowski	1192	1844	334
1216	Rzecenica	220307	człuchowski	1170	2142	404
918	Pruszcz Gdański	220401	gdański	1010	1862	416
975	Stara Kiszewa	220608	kościerski	2039	886	441
1346	Dziemiany	220602	kościerski	1132	2350	464
777	Kolbudy	220403	gdański	207	2321	498
434	Stegna	221004	nowodworski	1130	801	508
2031	Liniewo	220605	kościerski	2153	2262	509
423	Studzienice	220108	bytowski	241	1660	520
992	Sadlinki	220706	kwidzyński	1521	1298	568
415	Stężycza	220506	kartuski	1439	389	571
1602	Starogard Gdański	221303	starogardzki	2020	1622	643
459	Koczała	220305	człuchowski	1149	683	654
1056	Człuchów	220301	człuchowski	292	2429	746
1983	Potęgowo	221207	słupski	2029	2059	757
408	Borzytuchom	220101	bytowski	548	1051	780
245	Dębница Kaszubska	221203	słupski	922	197	809
814	Ostaszewo	221003	nowodworski	2091	182	818
1138	Zblewo	221313	starogardzki	2017	747	834
1676	Miastko	220106	bytowski	1622	1941	838
1430	Damnica	221202	słupski	2224	934	897
393	Łeba	220802	łęborski	127	1316	898
1585	Czersk	220204	chojnicki	1957	1399	916
1168	Malbork	220901	malborski	966	1756	927
1141	Osieczna	221307	starogardzki	1593	1073	934
1649	Kępice	221205	słupski	1538	1864	961
1645	Rumia	221502	wejherowski	1227	2163	966
1280	Gdańsk	226101	m. Gdańsk	2230	607	984
929	Czarna Woda	221301	starogardzki	212	2082	1006

1173	Gdynia	226201	m. Gdynia	1874	732	1052
379	Tuchomie	220110	bytowski	575	657	1079
1455	Czarne	220302	człuchowski	2119	835	1128
1349	Lubichowo	221306	starogardzki	1986	828	1134
1598	Smętowo Graniczne	221311	starogardzki	1781	1342	1160
1079	Chojnice	220201	chojnicki	925	1336	1249
984	Stare Pole	220908	malborski	1572	527	1271
1789	Gniewino	221505	wejherowski	2440	831	1274
875	Hel	221101	pucki	331	1600	1279
1820	Bobowo	221304	starogardzki	1125	2179	1285
1118	Nowy Dwór Gd.	221002	nowodworski	1928	358	1288
1396	Prabuty	220704	kwidzyński	2023	664	1324
1770	Wicko	220805	łęborski	2084	1109	1328
1438	Kościerzyna	220604	kościerski	2191	534	1340
1594	Skarszewy	221309	starogardzki	2239	690	1351
1727	Miłoradz	220906	malborski	1269	1842	1358
1842	Przodkowo	220503	kartuski	2397	845	1368
1918	Kartuzy	220502	kartuski	1644	1695	1380
1327	Krokowa	221106	pucki	2367	161	1392
1942	Wejherowo	221503	wejherowski	2058	1285	1415
419	Sopot	226401	m. Sopot	572	415	1424
2323	Kończygłowy	220104	bytowski	2024	2241	1451
2255	Lębork	220801	łęborski	1740	2305	1457
1574	Somonino	220505	kartuski	2006	770	1484
2143	Słupsk	221208	słupski	2040	1633	1503
1652	Ustka	221210	słupski	2472	381	1513
939	Trzebielino	220109	bytowski	1497	260	1553
1699	Brusy	220202	chojnicki	1287	1575	1570
2364	Przywidz	220405	gdański	1955	2384	1596
2270	Szemud	221509	wejherowski	2158	1766	1619
2077	Żukowo	220508	kartuski	1956	1442	1626
1549	Chmielno	220501	kartuski	1694	901	1630
2074	Cedry Wielkie	220402	gdański	2346	1033	1636
2133	Ryjewo	220705	kwidzyński	1113	2389	1648
1810	Nowa Karczma	220607	kościerski	2175	756	1650
1009	Reda	221501	wejherowski	802	942	1663
2163	Przechlewo	220306	człuchowski	1880	1676	1672
1732	Pelplin	221404	tczewski	2335	457	1679
1814	Bytów	220102	bytowski	637	2231	1717
1921	Główczyce	221204	słupski	2444	526	1758
2332	Czarna Dąbrówka	220103	bytowski	1959	2009	1803
1730	Choczewo	221504	wejherowski	1970	654	1846
1640	Pruszcz Gdański	220404	gdański	695	1784	1866
2094	Linia	221506	wejherowski	2305	878	1879
2050	Łęczycze	221508	wejherowski	2255	795	1903

2066	Tczew	221406	tczewski	2463	604	1926
2405	Kobylnica	221206	słupski	2266	1974	1937
1707	Nowa Wieś Lęborska	220804	łęborski	2313	190	1938
2449	Trąbki Wielkie	220408	gdański	2378	2269	1955
1818	Chojnice	220203	chojnicki	2413	216	1959
2335	Słupsk	226301	m. Słupsk	1828	1984	1970
2457	Debrzno	220304	człuchowski	2348	2400	2016
1905	Sierakowice	220504	kartuski	2344	335	2024
2394	Sztum	221605	sztumski	2306	1728	2051
2448	Tczew	221401	tczewski	2079	2438	2062
2282	Człuchów	220303	człuchowski	2410	1075	2092
2099	Kwidzyn	220701	kwidzyński	857	2108	2111
2272	Mikołajki Pomorskie	221602	sztumski	1989	1437	2118
1964	Nowy Staw	220907	malborski	2339	327	2135
1654	Stary Dzierzgoń	221603	sztumski	2186	30	2151
2019	Kwidzyn	220703	kwidzyński	2267	483	2157
1959	Cewice	220803	łęborski	2176	433	2175
1999	Morzeszczyn	221403	tczewski	2386	267	2213
2193	Puck	221107	pucki	2438	659	2215
2402	Pszczółki	220406	gdański	2328	1588	2252
2001	Gardeja	220702	kwidzyński	2370	220	2278
1445	Konarzyny	220205	chojnicki	867	922	2283
2285	Lichnowy	220903	malborski	2423	885	2295
2369	Subkowy	221405	tczewski	2314	1304	2331
2409	Dzierzgoń	221601	sztumski	2097	1751	2345
2446	Wejherowo	221510	wejherowski	2429	1768	2350
1994	Skórcz	221310	starogardzki	2461	43	2357
1892	Suchy Dąb	220407	gdański	2120	206	2364
2368	Gniew	221402	tczewski	2435	1146	2365
2386	Ustka	221201	słupski	1326	2360	2366
2464	Luzino	221507	wejherowski	2358	2084	2394
1109	Kosakowo	221105	pucki	988	158	2413
2473	Starogard Gdański	221312	starogardzki	2468	2260	2415
2462	Stary Targ	221604	sztumski	2416	1954	2427
2174	Malbork	220904	malborski	2464	360	2432
1973	Władysławowo	221104	pucki	2059	332	2434

Tabela 3. Gminy uszeregowane wg miary dobry start

Ranking	Gmina	Teryt	Powiat	Dobry Start	Nierówności	Postęp
393	Łeba	220802	łęborski	127	1316	898
401	Puck	221103	pucki	156	2155	43
777	Kolbudy	220403	gdański	207	2321	498
929	Czarna Woda	221301	starogardzki	212	2082	1006
423	Studzienice	220108	bytowski	241	1660	520
315	Kościierzyna	220601	kościerski	273	1800	80
1056	Człuchów	220301	człuchowski	292	2429	746
875	Hel	221101	pucki	331	1600	1279
430	Lipusz	220606	kościerski	339	1840	253
85	Sztutowo	221005	nowodworski	501	681	51
408	Borzytucho	220101	bytowski	548	1051	780
419	Sopot	226401	m. Sopot	572	415	1424
379	Tuchomie	220110	bytowski	575	657	1079
374	Skórcz	221302	starogardzki	577	1591	137
1814	Bytów	220102	bytowski	637	2231	1717
1640	Pruszcz Gdański	220404	gdański	695	1784	1866
283	Karsin	220603	kościerski	753	1218	71
950	Krynica Morska	221001	nowodworski	777	2314	234
93	Parchowo	220107	bytowski	791	408	100
1009	Reda	221501	wejherowski	802	942	1663
2099	Kwidzyn	220701	kwidzyński	857	2108	2111
1445	Konarzyny	220205	chojnicki	867	922	2283
245	Dębica Kaszubska	221203	słupski	922	197	809
1079	Chojnice	220201	chojnicki	925	1336	1249
320	Jastarnia	221102	pucki	927	1089	165
1168	Malbork	220901	malborski	966	1756	927
1109	Kosakowo	221105	pucki	988	158	2413
918	Pruszcz Gdański	220401	gdański	1010	1862	416
2133	Ryjewo	220705	kwidzyński	1113	2389	1648
1820	Bobowo	221304	starogardzki	1125	2179	1285
434	Stegna	221004	nowodworski	1130	801	508
1346	Dziemiany	220602	kościerski	1132	2350	464
459	Koczała	220305	człuchowski	1149	683	654
1216	Rzeczenica	220307	człuchowski	1170	2142	404
984	Lipnica	220105	bytowski	1192	1844	334
1645	Rumia	221502	wejherowski	1227	2163	966
1727	Miłoradz	220906	malborski	1269	1842	1358
1699	Brusy	220202	chojnicki	1287	1575	1570
2386	Ustka	221201	słupski	1326	2360	2366
415	Stężycza	220506	kartuski	1439	389	571
939	Trzebielino	220109	bytowski	1497	260	1553
992	Sadlinki	220706	kwidzyński	1521	1298	568

1649	Kępice	221205	słupski	1538	1864	961
984	Stare Pole	220908	malborski	1572	527	1271
1141	Osieczna	221307	starogardzki	1593	1073	934
1676	Miastko	220106	bytowski	1622	1941	838
1918	Kartuzy	220502	kartuski	1644	1695	1380
705	Kaliska	221305	starogardzki	1650	990	270
1549	Chmielno	220501	kartuski	1694	901	1630
351	Osiek	221308	starogardzki	1723	328	214
2255	Lębork	220801	łęborski	1740	2305	1457
1598	Smętowo Graniczne	221311	starogardzki	1781	1342	1160
2335	Słupsk	226301	m. Słupsk	1828	1984	1970
1173	Gdynia	226201	m. Gdynia	1874	732	1052
2163	Przechlewo	220306	człuchowski	1880	1676	1672
1118	Nowy Dwór Gd.	221002	nowodworski	1928	358	1288
936	Smołdzino	221209	słupski	1937	1076	295
2364	Przywidz	220405	gdański	1955	2384	1596
2077	Żukowo	220508	kartuski	1956	1442	1626
1585	Czersk	220204	chojnicki	1957	1399	916
2332	Czarna Dąbrówka	220103	bytowski	1959	2009	1803
1730	Choczewo	221504	wejherowski	1970	654	1846
1349	Lubichowo	221306	starogardzki	1986	828	1134
2272	Mikołajki Pomorskie	221602	sztumski	1989	1437	2118
660	Sulęczyno	220507	kartuski	2000	619	219
1574	Somonino	220505	kartuski	2006	770	1484
1138	Zblewo	221313	starogardzki	2017	747	834
1602	Starogard Gdański	221303	starogardzki	2020	1622	643
1396	Prabuty	220704	kwidzyński	2023	664	1324
2323	Kończygłowy	220104	bytowski	2024	2241	1451
1983	Potęgowo	221207	słupski	2029	2059	757
975	Stara Kiszewa	220608	kościerski	2039	886	441
2143	Słupsk	221208	słupski	2040	1633	1503
1942	Wejherowo	221503	wejherowski	2058	1285	1415
1973	Władysławowo	221104	pucki	2059	332	2434
2448	Tczew	221401	tczewski	2079	2438	2062
1770	Wicko	220805	łęborski	2084	1109	1328
814	Ostaszewo	221003	nowodworski	2091	182	818
2409	Dzierzgoń	221601	sztumski	2097	1751	2345
1455	Czarne	220302	człuchowski	2119	835	1128
1892	Suchy Dąb	220407	gdański	2120	206	2364
2031	Liniewo	220605	kościerski	2153	2262	509
2270	Szemud	221509	wejherowski	2158	1766	1619
1810	Nowa Karczma	220607	kościerski	2175	756	1650
1959	Cewice	220803	łęborski	2176	433	2175
1654	Stary Dzierzgoń	221603	sztumski	2186	30	2151

1438	Kościerzyna	220604	kościerski	2191	534	1340
1430	Damnica	221202	słupski	2224	934	897
1280	Gdańsk	226101	m. Gdańsk	2230	607	984
1594	Skarszewy	221309	starogardzki	2239	690	1351
2050	Łęczycze	221508	wejherowski	2255	795	1903
2405	Kobylnica	221206	słupski	2266	1974	1937
2019	Kwidzyn	220703	kwidzyński	2267	483	2157
2094	Linia	221506	wejherowski	2305	878	1879
2394	Sztum	221605	sztumski	2306	1728	2051
1707	Nowa Wieś Lęborska	220804	łęborski	2313	190	1938
2369	Subkowy	221405	tczewski	2314	1304	2331
2402	Pszczółki	220406	gdański	2328	1588	2252
1732	Pelplin	221404	tczewski	2335	457	1679
1964	Nowy Staw	220907	malborski	2339	327	2135
1905	Sierakowice	220504	kartuski	2344	335	2024
2074	Cedry Wielkie	220402	gdański	2346	1033	1636
2457	Debrzno	220304	człuchowski	2348	2400	2016
2464	Luzino	221507	wejherowski	2358	2084	2394
1327	Krokowa	221106	pucki	2367	161	1392
2001	Gardeja	220702	kwidzyński	2370	220	2278
2449	Trąbki Wielkie	220408	gdański	2378	2269	1955
1999	Morzyszczyn	221403	tczewski	2386	267	2213
1842	Przodkowo	220503	kartuski	2397	845	1368
2282	Człuchów	220303	człuchowski	2410	1075	2092
1818	Chojnice	220203	chojnicki	2413	216	1959
2462	Stary Targ	221604	sztumski	2416	1954	2427
2285	Lichnowy	220903	malborski	2423	885	2295
2446	Wejherowo	221510	wejherowski	2429	1768	2350
2368	Gniew	221402	tczewski	2435	1146	2365
2193	Puck	221107	pucki	2438	659	2215
1789	Gniewino	221505	wejherowski	2440	831	1274
1921	Główczyce	221204	słupski	2444	526	1758
1994	Skórcz	221310	starogardzki	2461	43	2357
2066	Tczew	221406	tczewski	2463	604	1926
2174	Malbork	220904	malborski	2464	360	2432
2473	Starogard Gdański	221312	starogardzki	2468	2260	2415
1652	Ustka	221210	słupski	2472	381	1513

Tabela 4. Gminy uszeregowane wg miary nierówności

Ranking	Gmina	Teryt	Powiat	Dobry Start	Nierówności	Postęp
1654	Stary Dzierżgoń	221603	sztumski	2186	30	2151
1994	Skórcz	221310	starogardzki	2461	43	2357
1109	Kosakowo	221105	pucki	988	158	2413

1327	Krokowa	221106	pucki	2367	161	1392
814	Ostaszewo	221003	nowodworski	2091	182	818
1707	Nowa Wieś Lęborska	220804	łęborski	2313	190	1938
245	Dębica Kaszubska	221203	słupski	922	197	809
1892	Suchy Dąb	220407	gdański	2120	206	2364
1818	Chojnice	220203	chojnicki	2413	216	1959
2001	Gardeja	220702	kwidzyński	2370	220	2278
939	Trzebielino	220109	bytowski	1497	260	1553
1999	Morzyszczyn	221403	tczewski	2386	267	2213
1964	Nowy Staw	220907	malborski	2339	327	2135
351	Osiek	221308	starogardzki	1723	328	214
1973	Władysławowo	221104	pucki	2059	332	2434
1905	Sierakowice	220504	kartuski	2344	335	2024
1118	Nowy Dwór Gdański	221002	nowodworski	1928	358	1288
2174	Malbork	220904	malborski	2464	360	2432
1652	Ustka	221210	słupski	2472	381	1513
415	Stężycza	220506	kartuski	1439	389	571
93	Parchowo	220107	bytowski	791	408	100
419	Sopot	226401	m. Sopot	572	415	1424
1959	Cewice	220803	łęborski	2176	433	2175
1732	Pelplin	221404	tczewski	2335	457	1679
2019	Kwidzyn	220703	kwidzyński	2267	483	2157
1921	Główczyce	221204	słupski	2444	526	1758
984	Stare Pole	220908	malborski	1572	527	1271
1438	Kościierzyna	220604	kościerski	2191	534	1340
2066	Tczew	221406	tczewski	2463	604	1926
1280	Gdańsk	226101	m. Gdańsk	2230	607	984
660	Sulęczyño	220507	kartuski	2000	619	219
1730	Choczewo	221504	wejherowski	1970	654	1846
379	Tuchomie	220110	bytowski	575	657	1079
2193	Puck	221107	pucki	2438	659	2215
1396	Prabuty	220704	kwidzyński	2023	664	1324
85	Sztutowo	221005	nowodworski	501	681	51
459	Koczała	220305	człuchowski	1149	683	654
1594	Skarszewy	221309	starogardzki	2239	690	1351
1173	Gdynia	226201	m. Gdynia	1874	732	1052
1138	Zblewo	221313	starogardzki	2017	747	834
1810	Nowa Karczma	220607	kościerski	2175	756	1650
1574	Somonino	220505	kartuski	2006	770	1484
2050	Łęczyce	221508	wejherowski	2255	795	1903
434	Stegna	221004	nowodworski	1130	801	508
1349	Lubichowo	221306	starogardzki	1986	828	1134
1789	Gniewino	221505	wejherowski	2440	831	1274

1455	Czarne	220302	człuchowski	2119	835	1128
1842	Przodkowo	220503	kartuski	2397	845	1368
2094	Linia	221506	wejherowski	2305	878	1879
2285	Lichnowy	220903	malborski	2423	885	2295
975	Stara Kiszewa	220608	kościerski	2039	886	441
1549	Chmielno	220501	kartuski	1694	901	1630
1445	Konarzyny	220205	chojnicki	867	922	2283
1430	Damnica	221202	słupski	2224	934	897
1009	Reda	221501	wejherowski	802	942	1663
705	Kaliska	221305	starogardzki	1650	990	270
2074	Cedry Wielkie	220402	gdański	2346	1033	1636
408	Borzytuchom	220101	bytowski	548	1051	780
1141	Osieczna	221307	starogardzki	1593	1073	934
2282	Człuchów	220303	człuchowski	2410	1075	2092
936	Smołdzino	221209	słupski	1937	1076	295
320	Jastarnia	221102	pucki	927	1089	165
1770	Wicko	220805	łęborski	2084	1109	1328
2368	Gniew	221402	tczewski	2435	1146	2365
283	Karsin	220603	kościerski	753	1218	71
1942	Wejherowo	221503	wejherowski	2058	1285	1415
992	Sadlinki	220706	kwidzyński	1521	1298	568
2369	Subkowy	221405	tczewski	2314	1304	2331
393	Łeba	220802	łęborski	127	1316	898
1079	Chojnice	220201	chojnicki	925	1336	1249
1598	Smętowo Graniczne	221311	starogardzki	1781	1342	1160
1585	Czersk	220204	chojnicki	1957	1399	916
2272	Mikołajki Pomorskie	221602	sztumski	1989	1437	2118
2077	Żukowo	220508	kartuski	1956	1442	1626
1699	Brusy	220202	chojnicki	1287	1575	1570
2402	Pszczółki	220406	gdański	2328	1588	2252
374	Skórcz	221302	starogardzki	577	1591	137
875	Hel	221101	pucki	331	1600	1279
1602	Starogard Gdański	221303	starogardzki	2020	1622	643
2143	Słupsk	221208	słupski	2040	1633	1503
423	Studzienice	220108	bytowski	241	1660	520
2163	Przechlewo	220306	człuchowski	1880	1676	1672
1918	Kartuzy	220502	kartuski	1644	1695	1380
2394	Sztum	221605	sztumski	2306	1728	2051
2409	Dzierzgoń	221601	sztumski	2097	1751	2345
1168	Malbork	220901	malborski	966	1756	927
2270	Szemud	221509	wejherowski	2158	1766	1619
2446	Wejherowo	221510	wejherowski	2429	1768	2350
1640	Pruszcz Gdański	220404	gdański	695	1784	1866
315	Kościerzyna	220601	kościerski	273	1800	80

430	Lipusz	220606	kościerski	339	1840	253
1727	Miłoradz	220906	malborski	1269	1842	1358
984	Lipnica	220105	bytowski	1192	1844	334
918	Pruszcz Gdański	220401	gdański	1010	1862	416
1649	Kępice	221205	słupski	1538	1864	961
1676	Miastko	220106	bytowski	1622	1941	838
2462	Stary Targ	221604	sztumski	2416	1954	2427
2405	Kobylnica	221206	słupski	2266	1974	1937
2335	Słupsk	226301	m. Słupsk	1828	1984	1970
2332	Czarna Dąbrówka	220103	bytowski	1959	2009	1803
1983	Potęgowo	221207	słupski	2029	2059	757
929	Czarna Woda	221301	starogardzki	212	2082	1006
2464	Luzino	221507	wejherowski	2358	2084	2394
2099	Kwidzyn	220701	kwidzyński	857	2108	2111
1216	Rzecenica	220307	człuchowski	1170	2142	404
401	Puck	221103	pucki	156	2155	43
1645	Rumia	221502	wejherowski	1227	2163	966
1820	Bobowo	221304	starogardzki	1125	2179	1285
1814	Bytów	220102	bytowski	637	2231	1717
2323	Kołczygłowy	220104	bytowski	2024	2241	1451
2473	Starogard Gdański	221312	starogardzki	2468	2260	2415
2031	Liniewo	220605	kościerski	2153	2262	509
2449	Trąbki Wielkie	220408	gdański	2378	2269	1955
2255	Lębork	220801	łęborski	1740	2305	1457
950	Krynica Morska	221001	nowodworski	777	2314	234
777	Kolbudy	220403	gdański	207	2321	498
1346	Dziemiany	220602	kościerski	1132	2350	464
2386	Ustka	221201	słupski	1326	2360	2366
2364	Przywidz	220405	gdański	1955	2384	1596
2133	Ryjewo	220705	kwidzyński	1113	2389	1648
2457	Debrzno	220304	człuchowski	2348	2400	2016
1056	Człuchów	220301	człuchowski	292	2429	746
2448	Tczew	221401	tczewski	2079	2438	2062